

Panie Przewodniczący, Szanowni Radni Miasta Racibórz

od 5 lat cały zespół ds. parku kulturowego, włącznie z Państwem przedstawicielami, ciężko pracował nad stworzeniem omawianej dziś uchwały w tym kształcie. Były to dziesiątki godzin pracy urzędników, specjalistów w swojej dziedzinie, spotkań roboczych, w terenie, delegacji, warsztatów, spotkań i rozmów z mieszkańcami i przedsiębiorcami. W wielu także i Państwo brali udział. Odbyły się dyskusje na komisjach i sesjach. Wynikłe w tym czasie uwagi zostały wzięte pod uwagę w projekcie. Uchwałę przygotowano w oparciu o obowiązujące w Polsce przepisy, a jej ostateczny kształt został opracowany po konsultacjach ze specjalistami. W pracach nad uchwałą wzięli udział Śląski Wojewódzki Konserwator Zabytków Łukasz Konarzewski, dr inż. arch. krajobrazu Łukasz Dworniczak, dr inż. arch. Henryk Zubel prof. ANS a także mgr Irena Kontny oraz dr Małgorzata Tkacz-Janik z Instytutu Myśli Polskiej im. Wojciecha Korfantego. Przygotowany w tym kształcie dokument jest sukcesem nas wszystkich i szansą dla naszego miasta.

Są Państwo radnymi ponieważ zależy Państwu na tym mieście i doskonale znacie jego historię, a jest ona jedną z najdłuższych w Polsce. Przeszłość nie zawsze była dla Raciborza łaskawa, dlatego warto chronić każdą historyczną zabudowę, kamienicę, kościół, układ ulic a nawet drzewo. Narzędziem do ochrony jest właśnie park kulturowy.

Park kulturowy nie ogranicza, tylko odślania i wymaga. Jako historyka sztuki i konserwatora zabytków szczególnie interesuje mnie nowoczesność w tym nowoczesna urbanistyka i architektura, przy czym nowoczesna urbanistyka to już nie modernistyczne miasta jakie projektował Le Corbusier (podzielone szerokimi traktami dróg na strefy do pracy i do spania) ani futurystyczne wizje miasta jako pędzącej maszyny wyrosłej na gołej ziemi. Nowoczesne miasto raczej kreuje się w myśl na przykład przedstawioną przez Jane Jakobs w latach 60 w traktacie „Życie i śmierć wielkich miast Ameryki”. **Jest to miasto, w którym przenikają się ze sobą wszystkie jego funkcje i szanują wzajemnie.**

To, że Racibórz jest średnim miastem potraktujmy jako atut. Racibórz jest idealnym miejscem do życia. **To jego ludzka skala i urbanistyka przyjazna człowiekowi wymaga zauważenia i docenienia.** Socjologowie są przekonani, że wkrótce odwróci się trend migracji ludzi z małych miast do metropolii - wiele osób pracuje zdalnie, ludzie szukają raczej spokoju i komfortu życia a to może im dać średnie, logicznie uporządkowane, kompletne miasto, które można objechać rowerem w pół godziny. Do tego miasto z bogatą historią, w którym mieszkaniec czuje się spadkobiercą i kontynuatorem, miasto z duszą. Takim miastem jest Racibórz, a park kulturowy jest jednym z narzędzi, za pomocą których można wydobyć dobre, wspaniałe cechy Raciborza.

Wymagajmy, żeby nowopowstająca architektura w najstarszej części naszego miasta była architekturą nowoczesną, ale o wysokiej jakości, czyli architekturą dopasowaną do otoczenia, wynikającą z kontekstu i funkcji miejsca. Już to mówiłam, ale powtórzę: **tego czy budynek jest dobrze zaprojektowany nie określa jego styl czy data powstania, ale wrażenie jakby stał w swoim miejscu od zawsze.** Park kulturowy jest niczym innym jak wyrazem woli przedstawicieli miasta, żeby jego przestrzeń nie była byle jaka a żeby szanowano w niej historyczne nawarstwienia. Ograniczenie reklam i bannerów jest dzisiejszą potrzebą – w trakcie boomu gospodarczego nikt nie przewidział skutków zalewu przestrzeni publicznych reklamami, a skutek ten jest szczególnie bolesny dla przestrzeni historycznych – prowadzi do zaniku świadomości, że przestrzeń ta ma historię. **A właśnie o świadomość i poczucie tożsamości tu chodzi, nie bez powodu w nazwie parku jest SERCE.**

Decyzja należy do Państwa i wierzę, że podejmiecie ją w zgodzie z sobą i stojąc w interesie Raciborza. Dziękuję za uwagę, za wspólną pracę nad tym projektem i za dyskusję.

W imieniu Prezydenta Miasta - Maria Olejarnik oraz inni członkowie zespołu ds. parku kulturowego